

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 124/12

Luxemburg, 4 oktober 2012

Arrest in zaak C-22/11
Finnair Oyj / Timy Lassooy

Een luchtvaartmaatschappij dient haar passagiers te vergoeden wanneer zij niet aan boord mochten gaan wegens de reorganisatie van hun vlucht ten gevolge van een staking die zich twee dagen eerder op de luchthaven had voorgedaan

De vergoeding voor instapweigering doelt niet enkel op overboekingen, maar ook op gevallen die verband houden met andere redenen, zoals operationele redenen

De verordening inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers¹ kent bepaalde rechten toe aan luchtreizigers die vertrekken van of aankomen op een in een lidstaat gelegen luchthaven. Zij omschrijft „instapweigering” als de weigering, tegen de wil van de passagiers, van een luchtvaartmaatschappij om hen aan boord te laten gaan, hoewel zij zich tijdig met een bevestigde boeking voor het instappen hebben gemeld. De verordening voorziet evenwel in gevallen waarin de vervoerder een dergelijke weigering kan rechtvaardigen. In de andere gevallen hebben passagiers recht op een onmiddellijke vergoeding, de terugbetaling van de ticketprijs of een andere vlucht naar hun eindbestemming en verzorging tijdens het wachten op de latere vlucht.

Naar aanleiding van een staking van het personeel van de luchthaven van Barcelona op 28 juli 2006, moest de door Finnair uit te voeren lijnvlucht Barcelona-Helsinki van 11.40 uur worden geannuleerd. Om de passagiers van deze vlucht niet al te lang te laten wachten, besloot Finnair om de latere vluchten te reorganiseren. De passagiers van deze vlucht zijn zo naar Helsinki gebracht met de vlucht van hetzelfde uur van een dag later (29 juli 2006) en met een speciaal daartoe gecharterde andere vlucht van diezelfde dag om 21.40 uur. Door deze reorganisatie hebben een aantal passagiers die een ticket voor de vlucht van 29 juli 2006 om 11.40 uur hadden gekocht, tot 30 juli 2006 moeten wachten om met de lijnvlucht van 11.40 uur of met een speciaal voor die gelegenheid gecharterde vlucht van 21.40 uur naar Helsinki te worden gebracht. Ook zijn enkele passagiers die hun ticket voor de vlucht van 30 juli 2006 om 11.40 uur hadden gekocht en zich naar behoren voor het instappen hadden gemeld, zoals Lassooy, met de speciale vlucht van diezelfde dag om 21.40 uur naar Helsinki gebracht. Finnair heeft deze passagiers geen enkele vergoeding toegekend.

Van mening dat Finnair hem zonder geldige reden het instappen had geweigerd, heeft Lassooy zich tot de Finse rechters gewend om de luchtvaartmaatschappij te doen veroordelen tot betaling van de compensatie van 400 EUR, zoals vastgesteld bij genoemde verordening voor intracommunautaire vluchten van meer dan 1 500 km.

In deze context wenst de in laatste aanleg geadieerde Korkein oikeus (hooggerechtshof) van het Hof van Justitie te vernemen welke de strekking is van het begrip „instapweigering” en of een luchtvaartmaatschappij zich op buitengewone omstandigheden kan beroepen om passagiers rechtsgeldig het instappen te weigeren voor vluchten die volgen op die welke wegens dergelijke omstandigheden is geannuleerd of om zich te bevrijden van haar verplichting tot compensatie van de passagiers die met een dergelijke weigering zijn geconfronteerd.

1 Verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 (PB L 46, blz. 1).

In zijn arrest van vandaag heeft het Hof geoordeeld dat **het begrip „instapweigering” niet enkel doelt op overboekingen, maar ook op gevallen die verband houden met andere redenen, zoals operationele redenen.**

Deze uitlegging volgt niet enkel uit de bewoordingen van de verordening, maar ook uit de daarmee nagestreefde doelstelling om de vliegtuigpassagiers een hoog niveau van bescherming te waarborgen. Met het oog op de vermindering van het destijds te hoge aantal passagiers die tegen hun wil niet aan boord mochten gaan, heeft de Uniewetgever namelijk in 2004 een nieuwe regeling vastgesteld waarin het begrip „instapweigering” is verruimd tot alle gevallen waarin een luchtvaartmaatschappij weigert een passagier te vervoeren. Indien het begrip „instapweigering” wordt beperkt tot alleen maar de gevallen van overboeking, zou dit in de praktijk dan ook de aan passagiers geboden bescherming aanzienlijk verminderen door hen zelfs in niet aan hen toerekenbare situaties zoals overboeking elke bescherming te ontnemen, wat ingaat tegen de doelstelling van de wetgever.

Daarnaast is het Hof van oordeel dat **buitengewone omstandigheden – zoals een staking – die voor een luchtvaartmaatschappij aanleiding zijn om de latere vluchten te reorganiseren, een instapweigering niet kunnen rechtvaardigen en haar niet kunnen bevrijden van haar verplichting tot compensatie van passagiers** die niet mochten instappen op een van de later gecharterde vluchten.

In dit verband bepaalt de verordening in welke gevallen er grond is voor instapweigering, met name om redenen die verband houden met gezondheid, veiligheid, beveiliging, of ontoereikende reisdocumenten. Volgens het Hof kan een instapweigering zoals in het onderhavige geval echter niet worden gelijkgesteld met dergelijke redenen, aangezien de weigeringsgrond niet aan de passagier toerekenbaar is.

Deze situatie is daarentegen wel vergelijkbaar met een instapweigering wegens een aanvankelijke overboeking door de vervoerder om economische redenen. Finnair heeft de plaats van Lassooy zo opnieuw toegewezen om andere passagiers te kunnen vervoeren en heeft dus zelf gekozen welke passagiers zij zou vervoeren.

Hoewel deze reorganisatie is verricht om ervoor te zorgen dat de betrokken passagiers van de wegens de staking geannuleerde vluchten niet al te lang hoefden te wachten, kon Finnair zich niet beroepen op het belang van andere passagiers om de gevallen waarin zij een passagier op legitieme gronden het instappen mocht weigeren, aanzienlijk uit te breiden. Door deze uitbreiding verliezen de passagiers van de latere vluchten noodzakelijkerwijze elke bescherming, wat indruist tegen het doel van de verordening.

Voorts blijkt uit de verordening dat de luchtvaartmaatschappij geen compensatie is verschuldigd in geval van annulering van de vlucht wegens „buitengewone omstandigheden”, te weten die welke zelfs door het treffen van alle redelijke maatregelen niet voorkomen hadden kunnen worden. Dit is het geval voor passagiers die op de datum van de staking niet mochten instappen. De Uniewetgever heeft evenwel niet gewild dat compensatie van passagiers die tegen hun wil niet aan boord mochten gaan, zou kunnen worden geweigerd om redenen die verband houden met „buitengewone omstandigheden”. Het Hof benadrukt immers dat de buitengewone omstandigheden enkel betrekking kunnen hebben op een specifieke vlucht voor een specifieke dag, wat niet het geval is wanneer de instapweigering het gevolg is van de reorganisatie van vluchten wegens buitengewone omstandigheden in verband met een eerdere vlucht.

Het Hof herinnert er echter aan dat deze vaststelling er niet aan in de weg staat dat de luchtvaartmaatschappijen nadien van eenieder die de instapweigering heeft veroorzaakt, ook van derden, schadevergoeding vorderen. Een dergelijke schadevergoeding kan de financiële lasten van de vervoerders gedeeltelijk of zelfs geheel compenseren.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

De beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar op "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106